CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU
S A O P Š T E NJ E
Broj: 151/2
Podgorica, 14. septembar 2018. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP)
Jul 2018. godine

Mjesečna inflacija u julu 2018. godine, mjerena HICP-om iznosila je 0,6%

Mjesečna inflacija u julu 2018. godine, mjerena harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,6%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 3,0%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: usluga smještaja; povrća; usluga ishrane u ugostiteljstvu; mesa; voća; mlijeka, sira i jaja; žestokih alkoholnih pića.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hoteli i restorani (3,9%); Hrana i bezalkoholna pića (0,5%); Zdravlje (0,2%); Alkoholna pića i duvan (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-0,9%); Prevoz (-0,9%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-0,4%); Rekreacija i kultura (-0,4%); Komunikacije (-0,2%); Ostala dobra i usluge (-0,1%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Pozitivne godišnje stope inflacije u julu 2018. godine zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (24,3%); Prevoz (6,3%); Odjeća i obuća (4,2%); Hrana i bezalkoholna pića (1,9%); Komunikacije (1,3%); Hoteli i restorani (0,7%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,5%); Ostala dobra i usluge (0,5%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,3%); Zdravlje (0,3%), dok je pad cijena zabilježen u grupi Rekreacija i kultura (-0,3%).

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (HICP)

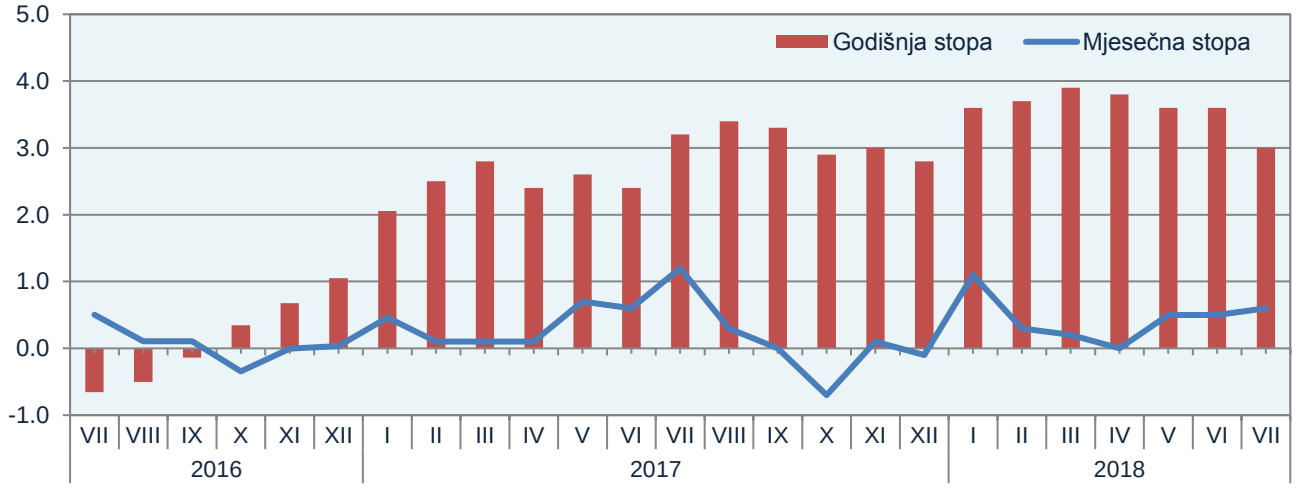

Tabela 1. Stope inflacije mjerene harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jul 2018 / Ø 2015	Jul 2018 / Jun 2018	Jul 2018 / Jul 2017	Jul 2018 / Dec 2017
00	**HICP - ukupno**	***1000,0***	**7,2**	**0,6**	**3,0**	**3,4**
01	Hrana i bezalkoholna pića	*289,7*	2,4	0,5	1,9	2,3
02	Alkoholna pića i duvan	*61,9*	32,7	0,1	24,3	14,0
03	Odjeća i obuća	*57,4*	6,7	-0,9	4,2	-3,3
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	*70,0*	1,5	0,0	0,5	-0,4
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	*83,7*	-0,5	-0,4	0,3	1,3
06	Zdravlje	*25,9*	5,4	0,2	0,3	0,2
07	Prevoz	*101,7*	7,3	-0,9	6,3	4,1
08	Komunikacije	*55,7*	1,9	-0,2	1,3	1,2
09	Rekreacija i kultura	*37,3*	-0,6	-0,4	-0,3	-0,1
10	Obrazovanje	*12,0*	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	*164,4*	18,0	3,9	0,7	8,1
12	Ostala dobra i usluge	*40,3*	1,7	-0,1	0,5	0,4
Specijalni agregati						
Proizvodi		*688,5*	5,7	-0,1	4,3	2,8
Usluge		*311,5*	10,5	2,1	0,6	4,8
HICP - isključujući hranu, alkoholna pića i duvan		*648,4*	6,9	0,8	1,4	2,7
Energija		*94,2*	6,7	-1,0	6,2	3,3
Administrativna inflacija[1]		*53,7*	2,4	0,0	1,9	1,8

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), jul 2018.

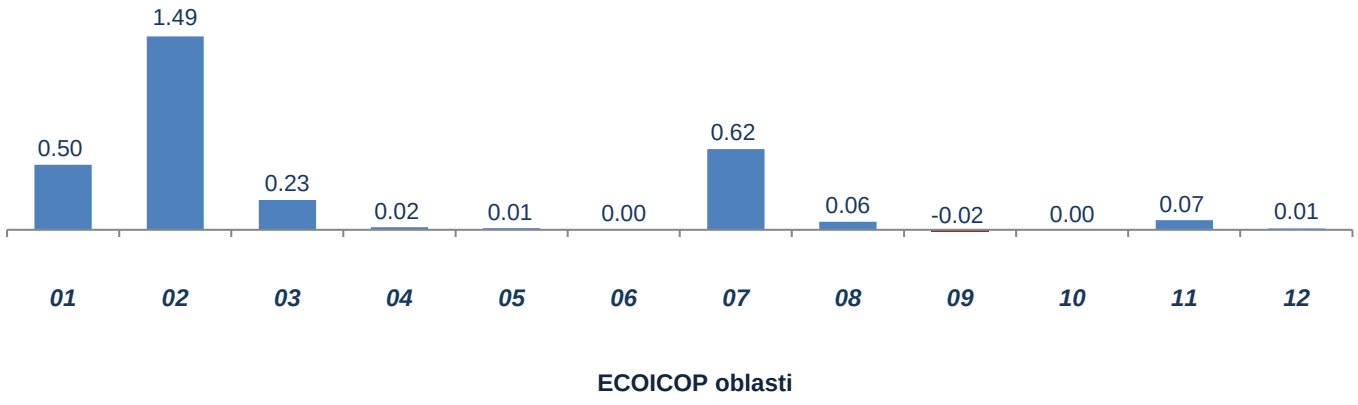

[1] *Inflacija koja mjeri kretanje administrativno formiranih cijena, i uključuje cijene: snabdijevanja vodom, kanalizacije, odnošenja smeća, el.energije, naknada za održavanje u stambenim zgradama, participacije za zdravstvene usluge, tehničkog pregleda putničkih vozila, usluga parkiranja, troškova vozačkog ispita, putarine za putnička vozila, poštanskih usluga, ulaznica za nacionalne parkove, školskih udžbenika, predškolskog obrazovanja, državnog vrtića i jaslica, obaveznog osiguranja vozila i izdavanja administrativnih dokumenata poput izvoda iz knjige rođenih.*

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, jul 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
1120	Usluge smještaja	*56,1*	9,0	0,51
0117	Povrće	*32,3*	3,5	0,12
1111	Restorani, kafei i slično	*108,3*	0,7	0,09
0112	Meso	*68,5*	0,4	0,04
0116	Voće	*15,5*	1,6	0,03
0114	Mlijeko, sir i jaja	*61,8*	0,1	0,01
0211	Žestoka alkoholna pića	*6,0*	1,0	0,01
0960	Paket aranžmani	*4,8*	-1,8	-0,01
0820	Telefonska i telefaks oprema	*4,5*	-2,0	-0,01
0111	Hljeb i žitarice	*44,9*	-0,3	-0,01
0531	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne	*14,3*	-0,9	-0,01
0511	Namještaj i pokućstvo	*16,0*	-1,1	-0,02
0312	Odjeća	*31,6*	-1,6	-0,05
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*43,2*	-2,0	-0,08

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, jul 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0220	Duvan	*37,9*	36,8	1,39
0117	Povrće	*32,3*	18,3	0,59
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	*43,2*	13,3	0,57
0321	Cipele i ostala obuća	*25,0*	7,3	0,18
1111	Restorani, kafei i slično	*108,3*	1,5	0,14
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	*33,1*	3,9	0,12
0451	Električna energija	*38,5*	2,6	0,09
0830	Telefonske i telefaks usluge	*50,6*	1,7	0,08
0732	Prevoz putnika drumom	*13,9*	5,6	0,08
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	*14,5*	5,2	0,07
0211	Žestoka alkoholna pića	*6,0*	10,7	0,06
0511	Namještaj i pokućstvo	*16,0*	-2,0	-0,04
0116	Voće	*15,5*	-2,1	-0,04
0531	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne	*14,3*	-3,8	-0,06
0112	Meso	*68,5*	-0,7	-0,06
0454	Čvrsta goriva	*12,3*	-6,8	-0,09
1120	Usluge smještaja	*56,1*	-1,9	-0,12

Tabela 4. Stope inflacije u zemljama EU mjerene HICP-om, u %

	Jun-17 / Jun-16	Jan-18 / Jan-17	Feb-18 / Feb-17	Mar-18 / Mar-17	Apr-18 / Apr-17	Maj-18 / Maj-17	Jun-18 / Jun-17	Jun-18 / Maj-18
Euro područje	**1,3**	**1,3**	**1,1**	**1,3**	**1,3**	**1,9**	**2,0**	**0,1**
Evropska unija	**1,5**	**1,6**	**1,4**	**1,5**	**1,5**	**2,0**	**2,0**	**0,1**
Belgija (BE)	1,5	1,8	1,5	1,5	1,6	2,3	2,6	0,3
Bugarska (BG)	1,1	1,3	1,5	1,9	1,7	2,3	3,0	0,5
Republika Češka (CZ)	2,4	2,1	1,6	1,6	1,8	2,0	2,4	0,4
Danska (DK)	0,4	0,6	0,5	0,4	0,7	1,0	1,1	-0,1
Njemačka (DE)	1,5	1,4	1,2	1,5	1,4	2,2	2,1	0,1
Estonija (EE)	3,1	3,6	3,2	2,9	2,9	3,1	3,9	1,0
Irska (IE)	-0,6	0,3	0,7	0,5	-0,1	0,7	0,7	0,1
Grčka (EL)	0,9	0,2	0,4	0,2	0,5	0,8	1,0	0,9
Španija (ES)	1,6	0,7	1,2	1,3	1,1	2,1	2,3	0,2
Francuska (FR)	0,8	1,5	1,3	1,7	1,8	2,3	2,3	0,0
Hrvatska (HR)	1,1	1,2	0,9	1,2	1,4	1,8	2,2	0,8
Italija (IT)	1,2	1,2	0,5	0,9	0,6	1,0	1,4	0,2
Kipar (CY)	0,9	-1,5	-0,4	-0,4	-0,3	1,0	1,7	1,0
Letonija (LV)	3,1	2,0	1,8	2,3	2,1	2,4	2,7	0,7
Litvanija (LT)	3,5	3,6	3,2	2,5	2,2	2,9	2,6	-0,1
Luksemburg (LU)	1,5	1,3	1,1	1,1	1,3	2,1	2,4	0,3
Mađarska (HU)	2,0	2,1	1,9	2,0	2,4	2,9	3,2	0,3
Malta (MT)	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,7	2,0	1,3
Holandija (NL)	1,0	1,5	1,3	1,0	1,0	1,9	1,7	-0,5
Austrija (AT)	2,0	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	2,3	0,1
Poljska (PL)	1,3	1,6	0,7	0,7	0,9	1,2	1,4	0,1
Portugalija (PT)	1,0	1,1	0,7	0,8	0,3	1,4	2,0	0,0
Rumunija (RO)	0,7	3,4	3,8	4,0	4,3	4,6	4,7	0,0
Slovenija (SI)	0,9	1,7	1,4	1,5	1,9	2,2	2,3	0,0
Slovačka (SK)	1,0	2,6	2,2	2,5	3,0	2,7	2,9	0,1
Finska (FI)	0,9	0,8	0,6	0,9	0,8	1,0	1,2	0,2
Švedska (SE)	1,8	1,6	1,6	2,0	1,8	2,0	2,1	0,2
Velika Britanija (UK)	2,6	3,0	2,7	2,5	2,4	2,4	...	...

Izvor: EUROSTAT ***** *= revidiran podatak;* ***...*** *= podatak nije dostupan*

Grafik 3. Godišnje stope inflacije mjerene HICP-om, u %, jun 2018.

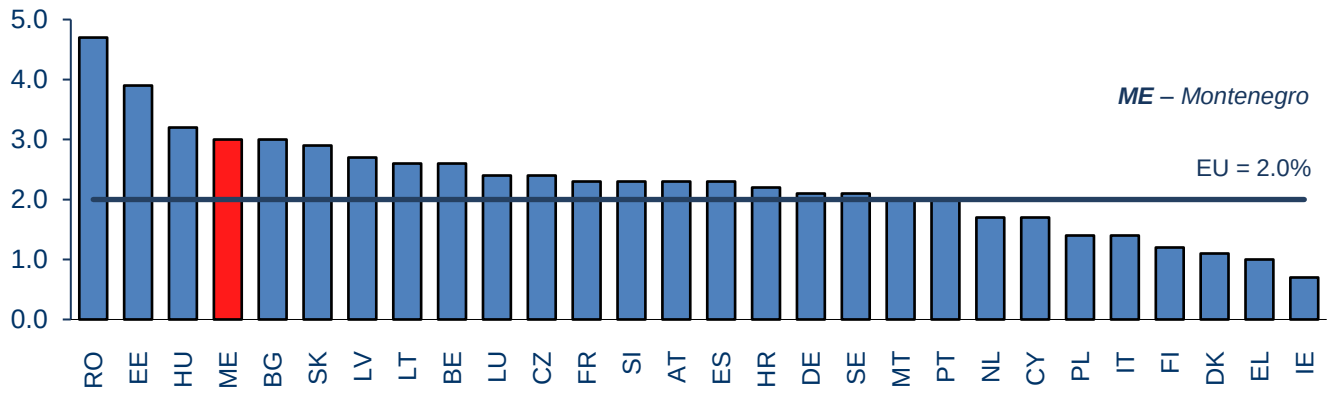

Godišnja inflacija u **Evropskoj uniji** u junu 2018. godine iznosila je 2,0%, dok je u **Euro području** u istom mjesecu iznosila 2,0%.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) je osnova za komparativna mjerenja inflacije u Evropskoj uniji i procjenu stabilnosti monetarne vrijednosti u eurozoni. Za razliku od Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koristi drugačiji metodološki koncept koji se primjenjuje od strane svih članica EU.

Jul 2018 mjesec tekuće godine
Ø 2015 prosjek bazne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu, u odnosu na prosječne cijene u baznoj godini.

Jul 2018 mjesec tekuće godine
Jun 2018 prethodni mjesec

Mjesečna stopa inflacije (tekući mjesec u odnosu na prethodni mjesec) mjeri promjenu prosječnih cijena tekućeg mjeseca u odnosu na prosječne cijene prethodnog mjeseca. Mjesečna stopa inflacije može biti pod uticajem sezonskih efekata.

Jul 2018 mjesec tekuće godine
Jul 2017 isti mjesec prethodne godine

Godišnja stopa inflacije (mjesec tekuće godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine) mjeri promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u istom mjesecu prethodne godine. U prisustvu stabilnog sezonskog modela, sezonski efekti nemaju uticaj na godišnju stopu inflacije.

Jul 2018 mjesec tekuće godine
Dec 2017 decembar prethodne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u decembru prethodne godine.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5 procentnih poena (10*5%=0.5 p.p. - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06 procentnih poena (12*0.5%=0.06p.p. - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Shodno Politici revizije Zavoda za statistiku, **konačni podaci** se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-231-004

contact@monstat.org